

fig en Farver ved Kallehauge, paa den nærmeste Ryt af Faltter, paa Nyord, der kan kort sagt nedsette sig. Farvere af den Slags overalt, og dersom man troer, at det er et meget stort Apparat, som hører til for at farve lidt Badmel og den Slags Fantastklæder, som er Mode paa Landet, nemlig stribebe og farvede Tøier, og som er mere til Fornøielse end Nytte — jeg siger, naar det kun dreier sig om at staae disse Farverier tilveie, saa kan Apparatet dertil ikke koste meget. Dersom denne Farver arbejder billigere end de andre Farvere, saa beholder han Næringen, men saa er det ikke paa Grund af hans Monopol, men fordi han er en dygtig Farver, og vil han paa Grund af sit Monopol holde høie Priser, saa faaer han slet Intet at bestille, og saa taber han ogsaa Værdien af Monopolet. — Vi skulle behandle dette Monopol paa samme Maade, som vi ifjor gjorde med Hensyn til Robberførerprivilegiet; vi havde ikke nogen større Sikkerhed for, hvad Robberførerprivilegiet virkelig kunde være værd, vi havde et Forlangende fra den paagjældende Mand, som i Forhold til Monopolets Værdi var langt billigere end det, der her er forlangt; der blev forlangt 15,000 Rdl., og vi satte det ned til 10,000 Rdl., og vi sagde end yderligere, at dersom Vedkommende ikke vilde være tilfreds med de 10,000 Rdl., saa vilde vi lade Sagen staae hen. Det er min Hensigt ved 2den Behandling af dette Lovudkast at foreslaae en saadan Forandring, at der stilles en vis Sum til Ministeriets Raadighed, med Fornøielse endog 500 Rdl. mere end disse 7,500 Rdl., for at vise, at vi ikke have holdt os dertil, men have ansat Summen paa Maa og Taa. Jeg er overbevist om, at vi have rundelig betalt ham Alt, hvad hans Monopol er værd, naar vi stille 8,000 Rdl. til Ministerens Disposition og lade ham affordere indenfor denne Grænse. Dersom det ikke lykkes ham at komme til nogen Afford paa disse Betingelser, saa lad Farveriet bestaae, thi hver Dag, det bestaaer, bliver det mindre værd, og altsaa kunne vi senere indfri det for billigere Kjøb.

Vi skulle ikke lade os skræmme af dette høitværende Ord — et reelt Privilegium; det er — behandlet som et reelt Privilegium — en uretmæssig Besiddelse.

Indenrigsministeren: Det vil af den Maade, hvorpaa jeg, haade ved at indbringe Lovudkastet og senere, har udtalt mig, sees, at jeg ikke vil modsætte mig at modtage Sagens Ordning paa den foreslaaede Maade. Jeg vil da søge at bringe det Bedste ud deraf, og hvis det ikke lykkes, mener jeg derfor ikke, at Møens Belfærd staaer og falder dermed. Jeg har derfor i dette Dieblik kun taget Ordet for mod den ærede sidste Talers statsrettlige Theori, hvorefter reel Eiendomsret ikke skulde kunne findes i Danmark, kun at sætte en tør Vænetælse.

Klein: Ja, jeg skal heller ikke indlade mig videre paa den ærede Rigsdagsmands statsrettlige Theorier, saa meget mindre, som jeg ikke frygter for, at det, naar der praktisk bliver Spørgsmaal om saadanne Retligheder, jo vil vise sig, at han har Ret; jeg er fuldkommen overbevist om, at i det Tilfælde, man vil frakjende en Mand et reelt Privilegium, som virkelig tilkommer ham, ville nok de, der ere rette Vedkommende til at afgjøre dette Spørgsmaal, vide at hævde Mandens virkelige Eiendomsret.

Heller ikke jeg for mit Vedkommende skal have Noget imod det Indbringingsforslag, der blev bebudet af den ærede Rigsdagsmand, ligesaa lidt som at Sagen bliver ordnet paa en saadan Maade, hvori jo ogsaa den høitærede Indenrigsminister synes at være enig.

Rettelser.

Nr. 39, Sp. 605, Lin. 3 f. n.: R. Jensen læs. Tjensen.
— 40; — 631, Lin. 25 f. o. sættes „ikke“ efter „vel“
sammen Sp. Lin. 26 f. o. efter „Næringsaffæren“
sættes: „absolue“
Lin. 27 f. o. udgaaer „kun“